

Voorschriften voor beheer en onderhoud alarmapparatuur

Document 002079 “Voorschriften voor beheer en onderhoud alarmapparatuur” wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Verbond van BeveiligingsOrganisaties (VvBO)

Dit document is een revisie van document 002079 van juli 2000 in katern 3.1. Handboek Beveiligingstechniek.

© Verbond van BeveiligingsOrganisaties, VvBO.

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij de VvBO.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen [1 kopie voor eigen gebruik] mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, kan voor de aanwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever deswege geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventueel voorkomende fouten en onvolledigheden.

Het gebruik van dit document door derden, voor welk doel dan ook is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met de VvBO is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

Inhoudsopgave

1.	Algemeen	4
1.1	Begrippen	4
1.2	Betrouwbare staat	4
1.3	Onderhoudsovereenkomst	4
2.	Periodieke controle en preventief onderhoud	4
2.1.1	Frequentie periodiek onderhoud	4
2.1.2	Omvang periodieke controle	4
2.2	Uit te voeren werkzaamheden	4
2.2.1	Reinigen en doormeten	4
2.2.2	Maatregelen tegen corrosie	5
2.3	Maatregelen tegen nodeloos alarm tijdens werkzaamheden	5
2.3.1	Melden onderhoud aan de PAC	5
2.3.2	Afmelden onderhoud aan de PAC	5
2.4	Detectoren	5
2.4.1	Test nominale staat	5
2.4.2	Visuele controle	5
2.4.3	Functionele test	5
2.5	Nominaal testen van alarmapparatuur	5
2.6	Functioneel testen van alarmapparatuur	6
2.6.1	Voer een functionele test uit	6
2.7	Nominaal en functioneel testen van alarmapparatuur	6
2.7.1	Test fabrieksinstelling	6
2.8	Centrale Controle en Stuureenheid (CCS)	6
2.9	Alarmeringsapparatuur	7
2.10	Doormeldapparatuur	7
2.11	Energievoorziening	7
2.11.1	Primaire energievoorziening	7
2.11.2	Noodstroomvoorziening	7
2.12	Documenten	8
3	Registratie ten behoeve van beheer en onderhoud	8
3.1	Het bijhouden van documenten	8

Voorwoord

In de jaren 1970 werden door de verzekeraars en de toenmalige branchevereniging en de voorschriften voor inbraaksignaleringsystemen ontwikkeld. Deze voorschriften vormden een onderdeel van het totaalpakket waaraan alarmsystemen ten minste moesten voldoen. In de loop van de tijd zijn deze voorschriften minimaal aangepast.

Per 1 april 1999 trad de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus in werking.

Deze wet heeft onder meer betrekking op beveiligingswerkzaamheden. Hierdoor was aanpassing van de bestaande voorschriften voor inbraaksignaleringsystemen noodzakelijk. Deze ontwikkeling, alsmede Europese richtlijnen op allerlei gebied, vormden aanleiding om te komen tot geheel herziene voorschriften en regelgevingen. Om praktische redenen zijn deze voorschriften voor alarmapparatuur onderverdeeld

in:

- Installatievoorschriften voor alarmapparatuur,
- Voorschriften voor beheer en onderhoud van alarmapparatuur.

Deze nieuwe voorschriften zijn tot stand gekomen in samenwerking met de brancheverenigingen, verzekeringsmaatschappijen, overheid en inspectiebureaus. Deze voorschriften zijn goedgekeurd door de Commissie van Deskundigen en de Raad Criminaliteitspreventie van het Nationaal Centrum voor Preventie.

De voorschriften voor beheer en onderhoud van alarmapparatuur vormen een onderdeel van het Handboek Beveiligingstechniek van het Nationaal Centrum voor Preventie. Deze voorschriften zijn van toepassing op de aanleg en het onderhoud van alarmapparatuur.

In 2007 zijn deze voorschriften op enkele onderdelen aangepast om aan te sluiten op de regelgeving in de Verbeterde Risicoklassenindeling (VRKI) en de BRL BORG 2005 versie 2

Toepassing en uitvoering

De installatievoorschriften voor alarmapparatuur en de voorschriften voor beheer en onderhoud alarmapparatuur zijn van toepassing op werkzaamheden aan alarmapparatuur verricht door BORG Technische Beveiligingsbedrijven en BORG Alarminstallateurs die in het kader van de BRL BORG 2005 zijn erkend.

Noot De voorschriften zijn van toepassing op alle technische beveiligingswerkzaamheden aan alarminstallaties van het BORG Technisch Beveiligingsbedrijf en de BORG Alarminstallateur, onafhankelijk van het feit of er een certificaat of opleveringsbewijs wordt afgegeven.

1. Algemeen

1.1 Begrippen

Begrippen van toepassing op de voorschriften voor beheer en onderhoud, zijn opgenomen in de begrippenlijst van de installatievoorschriften voor alarmapparatuur.

1.2 Betrouwbare staat

Alarmapparatuur vereist een betrouwbare staat. Periodiek onderhoud door of namens het erkend BORG Technisch Beveiligingsbedrijf of de BORG Alarminstallateur is daartoe een middel. Daarbij is het van belang om op de hoogte te zijn van veranderingen binnen het object zoals gebruik en/of indeling, de bouwkundige staat, de aanwezige risico's alsmede het gebruik van de alarmapparatuur (noot 1.2).

Noot 1.2 Hierbij kan ook gedacht worden aan nieuwe bronnen die oneigenlijk alarm kunnen veroorzaken zoals ventilatie, verwarming, etc..

1.3 Onderhoudsovereenkomst

Een overeenkomst tussen klant, gebruiker of beheerder en het erkend BORG Technisch Beveiligingsbedrijf of de BORG Alarminstallateur voor het uitvoeren van onderhoud aan alarmsystemen met een frequentie van minimaal één onderhoudsbeurt per jaar (noot 1.3).

Noot 1.3 Onderdeel van de aanbieding is een onderhoudscontract. Dit contract biedt de mogelijkheid voor ten minste één onderhoudsbeurt per jaar. Bij opleveren van dit systeem en aansluiten op de Particuliere Alarmcentrale moet binnen 12 maanden de onderhoudsovereenkomst schriftelijk zijn afgesloten.

2. Periodieke controle en preventief onderhoud

2.1.1 Frequentie periodiek onderhoud

De periodieke controle en het preventieve onderhoud dienen ten minste één maal per jaar te worden uitgevoerd door een erkend BORG Technisch Beveiligingsbedrijf of de BORG Alarminstallateur, met inachtneming van de voorschriften van de fabrikant.

2.1.2 Omvang periodieke controle

De periodieke controle omvat alle activiteiten die nodig zijn om de technische staat van de alarmapparatuur vast te stellen, te beoordelen en zo nodig aan te passen (noot 2.1.2)

Noot 2.1.2 Het is van belang om vast te stellen of de alarmapparatuur met alle daaraan gekoppelde functies nog past bij het risico van de gebruiker. Ook een aanvullende instructie aan de gebruiker, ter voorkoming van nodeloos alarm, kan onderdeel vormen van het preventief onderhoud. De registratie ten behoeve van beheer en onderhoud moet vooraf worden geraadpleegd, waardoor de effectiviteit van het onderhoud wordt bevorderd.

2.2 Uit te voeren werkzaamheden

2.2.1 Reinigen en doormeten

De werkzaamheden die voortvloeien uit de voorschriften van de fabrikant omtrent het controleren, doormeten, bijregelen en zo nodig reinigen van de apparatuur.

2.2.2 Maatregelen tegen corrosie

Indien van toepassing maatregelen nemen ter voorkoming van corrosie. Deze maatregelen zijn van toepassing op alle apparatuur van de beveiligingsinstallatie.

2.3 Maatregelen tegen nodeloos alarm tijdens werkzaamheden

Het installeren van software kan onderdeel zijn van onderhoud.

2.3.1 Melden onderhoud aan de PAC

Vóór de aanvang van de onderhoudswerkzaamheden dient de Particuliere Alarmcentrale geïnformeerd te worden, zodat het genereren van oneigenlijke, ongewenste en nodeloze alarmmeldingen niet leidt tot alarmopvolging door derden.

2.3.2 Afmelden onderhoud aan de PAC

Bij het einde van de onderhoudswerkzaamheden dient de alarminstallatie te worden afgemeld bij de Particuliere Alarmcentrale.

2.4 Detectoren

2.4.1 Test nominale staat

De nominale staat van de in de installatie opgenomen detectoren, dienen overeenkomstig de voorschriften van de fabrikant te worden geverifieerd (nominale test).

2.4.2 Visuele controle

Op eventuele beschadigingen, toegankelijkheid, detectiebereik en de bevestigingen dient visuele controle plaats te vinden.

2.4.3 Functionele test

Ter controle op werking en bereik dient een functionele test plaats te vinden.

2.5 Nominaal testen van alarmapparatuur

Verifieer de instelling (definitie: de door de fabrikant voorgeschreven nominale waarde) met de fabriekstabel/specificaties dan wel met de door het erkend BORG Technisch Beveiligingsbedrijf of de BORG Alarminstallateur als afwijkend hiervan geregistreeerde gegevens, en controleer of deze nog binnen de toegestane toleranties ligt (noot 2.5).

Noot 2.5 Actie bij een vastgestelde afwijking groter dan toegestaan:

- corrigeren (indien mogelijk) van de instelling overeenkomstig het fabrieksvoorschrift,
- vervangen van de detector door eenzelfde of gelijkwaardig model indien correctie niet mogelijk is.

2.6 Functioneel testen van alarmapparatuur

2.6.1 Voer een functionele test uit

Visuele controle op eventuele beschadigingen, toegankelijkheid en bereikbaarheid, alsmede de bevestiging.

2.7 Nominaal en functioneel testen van alarmapparatuur

2.7.1 Test fabrieksinstelling

Door de fabrikant voorgeschreven testen dienen te worden uitgevoerd.

2.8 Centrale Controle en Stuureenheid (CCS)

Alle werkzaamheden dienen met inachtneming van de bedieningsvoorschriften te worden uitgevoerd overeenkomstig de onderhoudsrichtlijnen van de fabrikant. In ieder geval behoren de volgende controle- en/of herstelwerkzaamheden te worden uitgevoerd:

- voer visuele inspectie uit,
- controleer of de oorspronkelijke teksten leesbaar zijn; breng zo nodig de teksten opnieuw aan; controleer of de behuizing intact en goed bevestigd is,
- controleer of de meldingen vanuit alle detectiegroepen door de CCS worden ontvangen en verwerkt,
- vergelijk de waarde van de lusspanning en lusstroom met de specificaties; corrigeer zo nodig,
- controleer, indien van toepassing, de waarde van de lusweerstand met een stroom-spanningsmeting of door de door de fabrikant aangegeven methode, en vergelijk deze met de specificaties. Indien een afwijking wordt vastgesteld, dient een controle van de lusbekabeling met alle daarop aangesloten onderdelen te worden uitgevoerd,
- controleer de bekabeling op mechanische beschadigingen,
- vergelijk de instellingen met de bij de alarmapparatuur behorende gegevens,
- maak (indien aanwezig) bij softwarewijziging tijdens het onderhoud, vooraf een back-up van de aanwezige software,
- simuleer een draadbreek (maak daarvoor bij een willekeurig gekozen detector de bekabeling los) en controleer de goede werking van de bewakings- en optische en akoestische signaleringsapparatuur van elke detectiegroep,
- voer een kortsluitsimulatie uit door het met elkaar doorverbinden van de bekabeling en controleer de goede werking van de bewakings- en optische en akoestische signaleringsapparatuur van elke detectiegroep,
- controleer de goede werking van de bewakings- en de akoestische en optische signaleringsapparatuur bij simulatie van een onderbreking van de primaire stroomvoorziening (netspanning),
- controleer de goede werking van de bewakings- en de akoestische en optische signaleringsapparatuur bij simulatie van een onderbreking van de secundaire stroomvoorziening (noodstroomvoorziening),
- voer een functionele test uit door gebruik te maken van de testfunctie(s) op de CCS voorzover deze functie(s) aanwezig zijn),
- herstel de rusttoestand.

2.9 Alarmeringsapparatuur

Controleer de goede werking van de optische en akoestische alarmgevers door middel van een functionele test. Selectieve alarmcircuits eveneens testen. Als een feitelijke controle van de goede werking van deze apparatuur niet mogelijk is of door de gebruiker niet is toegestaan, is het alternatief: controle op de aansturing uitvoeren.

2.10 Doormeldapparatuur

In overleg met de Particuliere Alarmcentrale (PAC) dient men de goede werking van de doormeldapparatuur te controleren. Het is van belang om daarbij na te gaan of de transmissietijden voldoen voor de betreffende klasse. Controleer alle aangesloten kanalen en/of de in de programmering (software) gedefinieerde meldingen. Verifieer de ontvangst van de meldingen en codes of teksten bij de PAC, een en ander conform de werkelijk uitgevoerde beveiligingsklasse van de risicoklassenindeling. Bij toepassing van alarm over IP: controleer de juiste werking van de back-up faciliteit voor zover aanwezig, dan wel de UPS voorziening voor alle stroomverbruikende componenten die tussen alarmoverdrager en het ISRA punt zijn geplaatst en onderdeel zijn van het alarmtransmissie-systeem.

2.11 Energievoorziening

De volgende onderdelen worden onderscheiden:

- primaire energievoorziening (netspanning),
- noodstroomvoorziening.

2.11.1 Primaire energievoorziening

Voer uit en controleer of:

- de aansluitpunten stevig bevestigd zijn,
- de tekst bij de groepsschakelaar aanwezig en leesbaar is; controleer of de tekst bij de eventueel toegepaste stekerverbinding aanwezig en leesbaar is (noot 2.11.1 primaire energievoorziening),
- neem de netspanningvoorziening tijdelijk los,
- controleer de signalering netspanning uit,
- controleer de signalering storing,
- controleer de staat van de noodstroomvoorziening.

Noot 2.11.1 Met primaire energievoorziening wordt bedoeld een plaatje of sticker met de tekst: 'Niet uitschakelen! Voeding alarmapparatuur' bij de groepsschakelaar en een plaatje of sticker bij de stekker waarmee het alarmsysteem op een wandcontactdoos is aangesloten met de tekst: 'Niet verwijderen! Voeding alarmapparatuur'.

2.11.2 Noodstroomvoorziening

Voer uit en controleer de volgende onderdelen:

- de spanning van de accu,
- de laadspanning van de accu,
- de conditie van de accu door de netspanningvoorziening uit te schakelen tijdens de duur van het onderhoud,
- meet de accuspanning aan het einde van de onderhoudsbeurt,
- schakel aan het eind van de onderhoudsbeurt de primaire energievoorziening weer in,
- maak een accuklem los en controleer of dit een storingsmelding geeft,

- maak een accuklem los en controleer of dit een storingssignalering geeft,
- meet de totale stroomafname van de alarmapparatuur door de ruststroom van het systeem te meten met de accu als voeding,
- vervang de accu als blijkt dat deze tijdens de test niet voldoet, maar in ieder geval binnen de door de fabrikant gegarandeerde levensduur (noot 2.11.2 noodstroomvoorziening).

Noot 2.11.2 'Noodstroomvoorziening': een realistische accutest zou 12 uur in beslag nemen. Daarom valt deze test om praktische redenen niet uit te voeren. Aanbeveling: vermeld bij het plaatsen of vervangen van de accu op een duidelijk af te lezen en niet uitwisbare wijze de plaatsingsdatum op de accu. Doel: het juiste tijdstip voor vervanging vaststellen.

2.12 Documenten

Het erkend BORG Technisch Beveiligingsbedrijf / BORG Alarminstallateur overhandigt na het uitvoeren van het onderhoud een onderhoudsdocument waarin is aangegeven:

- a. naam, adres en woonplaats van beheerder/gebruiker,
- b. risico gewijzigd ja/nee,
- c. gebruik gewijzigd ja/nee,
- d. datum van de onderhoudsbeurt,
- e. globale omvang van het onderhoud door het erkend BORG Technisch Beveiligingsbedrijf / BORG Alarminstallateur,
- f. actualiteit waarschuwingsadressen,
- g. naam en handtekening van de onderhouder,
- h. naam en handtekening van opdrachtgever.

3 Registratie ten behoeve van beheer en onderhoud

3.1 Het bijhouden van documenten

Het dossier bij het erkend BORG Technisch Beveiligingsbedrijf / BORG Alarminstallateur bevat ten minste de volgende documenten:

1. het PvE,
2. de offerte,
3. de aard en situering van het object, de in- en uitgangen en het beveiligd gebied met zijn afzonderlijke zones (noot 3.1.3),
4. het uitgevoerde beveiligingsplan,
5. de kopie van het certificaat of opleveringsbewijs afgegeven door het BORG Technisch Beveiligingsbedrijf / BORG Alarminstallateur,
6. installatieplattegronden (noot 3.1.6),
7. de soorten alarm waarvoor assistentie kan worden gevraagd (inbraak, overval, brand enz.),
8. kabellijsten en/of groepenverklaring,
9. kopie van het meldkamerformulier waarin zijn opgenomen de actuele NAW-gegevens en de waarschuwingsadressen, eventueel toegekende autorisaties in verband met up- & downloaden alsmede instructies die bij de PAC geregistreerd zijn,
10. de registratie van gele en rode kaarten door de PAC uitgedeeld,
11. registratie van alle storings- en onderhoudsmeldingen en de wijze waarop deze zijn behandeld,
12. het autorisatieformulier (in verband met up- & downloaden) dat de klant heeft ondertekend,
13. registratie met werkopdracht, datum en conclusies (ook telefonische) van alle meldingen van de gebruiker over nodeloze alarmeringen, wijzigingen in risico of gebruik van de ruimten,
14. de mogelijkheid om in het werkgeheugen van de CCS te komen,
15. de overeenkomst voor onderhoud van het alarmsysteem.

Veranderingen in de beveiligde gebieden die de goede werking/prestatie van de alarmapparatuur nadelig zouden kunnen beïnvloeden zijn onder meer:

- mogelijke nieuwe storingsbronnen (verwarming, ventilatie),
- bouwkundige veranderingen,
- veranderingen in de inrichting van de ruimten en verandering in gebruik van de apparatuur,
- verandering van risicoklasse kan een aanpassing van de beveiligingsmaatregelen tot gevolg hebben.

Noot 3.1.3 Dit zijn gegevens die de PAC op verzoek van de korpschef van de regiopolitie aan de politie moet kunnen (Artikel 22 van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus).

Noot 3.1.6 Bij kleinere objecten mag de plaatsaanduiding van componenten (detectoren, lasdozen, concentrators) door middel van een omschrijving worden vastgelegd (hal, slaapkamer) in plaats van een plattegrond van het object.